

УДК 658.012.4

РОЛЬ ТА ЗНАЧЕННЯ УПРАВЛІННЯ РЕСУРСНИМ ПОТЕНЦІАЛОМ ПІДПРИЄМСТВА

Сивоок Дар'я Олегівна

здобувач вищої освіти спеціальності 073 «Менеджмент»
Миколаївський національний аграрний університет
м. Миколаїв, Україна

***Анотація:** У даній роботі розглянуто теоретичні аспекти ресурсного потенціалу підприємства, його роль та значення. Встановлено, що до тлумачення досліджуваного поняття існує два підходи: ресурсний та результативний. Крім того, приділено увагу основним складовим ресурсного потенціалу. Акцентовано, що управління ресурсним потенціалом підприємства має суттєвий вплив на загальну ефективність та конкурентоспроможність самого підприємства. З метою підвищення рівня ефективності управління ресурсним потенціалом сільськогосподарського підприємства доцільно здійснювати наступні заходи: оптимізувати використання земельних ресурсів, впроваджувати механізацію та автоматизацію виробничих процесів, новітні технології, розвивати інфраструктуру, стимулювати інновації та ін.*

***Ключові слова:** ресурсний потенціал, управління, сільськогосподарські підприємства, ефективність.*

Для забезпечення стійкості та підвищення результативності ринкової діяльності підприємства необхідно правильно обирати стратегію формування та використання його ресурсного потенціалу в галузях виробництва та реалізації готової продукції. Ефективність функціонування будь-якого підприємства в значній мірі залежить від того, наскільки результативно використовуються його наявні ресурси, які утворюють загальний ресурсний потенціал. Недоцільне управління та неефективне використання цих ресурсів призводять до зниження загальної конкурентоспроможності підприємства, таким чином, дослідження ресурсного потенціалу та налагодження ефективної системи його управління є надзвичайно важливим аспектом сучасного підприємництва.

Аналіз більшості наукових робіт свідчить, що у трактуванні поняття «ресурсний потенціал» немає єдиного підходу. Оскільки ресурсний потенціал включає в себе всі наявні ресурси (матеріально-технічні, земельні, фінансові, трудові, інформаційні та ін.), що використовуються у виробництві або на тій чи іншій стадії розвитку продуктивних сил, то його трактування в основному зводиться до двох підходів: ресурсний та результативний. Крім того, при ґрунтовному дослідженні цих підходів можна спостерігати зміни в розумінні понять «ресурс» та «ресурсний потенціал» та їх складових частин. Ці зміни відбувалися внаслідок постійних трансформацій в постійно змінному зовнішньому середовищі.

Так, з початку, ресурсний потенціал розглядався як сукупність ресурсів, та за результативного підходу його вже стали розглядати як можливість даних

ресурсів ефективно мобілізуватися у майбутньому. Враховуючи ресурсний потенціал як змінну категорію, важливо відзначити, що з часом й розвитком науково-технічного прогресу, поряд з такими більш традиційними складовими ресурсів (фінансові, трудові, матеріальні тощо) виникали нові види ресурсів (інноваційні, підприємницькі, інформаційні та ін.). Наприклад, завдяки розвитку інформаційно-комунікаційних технологій отримати необхідну інформацію стало значно легшим та швидшим завданням.

З огляду на викладене, під ресурсним потенціалом підприємства розуміють систему наявних ресурсів підприємства, а також тих, які можна залучити, з урахуванням вимог зовнішнього середовища в майбутньому та спроможності підприємства мобілізувати їх у потрібний момент для забезпечення його економічного зростання, зокрема у складних економічних умовах [1].

Роль та значення управління ресурсним потенціалом підприємства визначаються його впливом на загальну ефективність та конкурентоспроможність самого підприємства, при цьому основними ключовими аспектами є:

- ефективне використання ресурсів – управління ресурсним потенціалом спрямоване на оптимізацію використання всіх наявних ресурсів, та забезпечує максимальну продуктивність й рентабельність підприємства;

- забезпечення конкурентоспроможності – управління ресурсним потенціалом дозволяє підприємству адаптуватися до змін у зовнішньому середовищі та конкурентному ринку, а також спрямувати зусилля на оптимізацію ресурсів, яке у свою чергу, допомагає створювати конкурентні переваги і забезпечувати стабільність у динамічному бізнес-середовищі;

- створення стратегічних можливостей – управління ресурсним потенціалом розглядає ресурси як базовий елемент стратегічного розвитку, а відповідне використання ресурсів дозволяє створювати та впроваджувати нові стратегічні можливості для розвитку підприємства;

- максимізація результативності – управління ресурсним потенціалом спрямоване на досягнення максимальної ефективності та результативності в усіх сферах діяльності підприємства (що включає покращення виробничих процесів, оптимізацію витрат й забезпечення високої якості продукції чи послуг);

- управління ризиками та стійкість – правильне управління ресурсами дозволяє підприємству ефективно взаємодіяти з ризиками та забезпечувати стійкість в умовах змін, зокрема це допомагає зменшити можливі загрози й максимізувати потенційні можливості.

Слід відмітити, що дані аспекти взаємопов'язані між собою, та є основою створення ефективної системи управління ресурсним потенціалом, яка направлена на успіх і стійкість підприємства в довгостроковій перспективі.

Підвищення управління ресурсним потенціалом сільськогосподарського підприємства доцільно здійснювати через наступні напрямки: оптимізація використання земельних ресурсів, механізація та автоматизація виробничих процесів, використання новітніх технологій в сільському господарстві,

розвиток інфраструктури, мотивація кадрового потенціалу, стимулювання інновацій та ін.

Так, оптимізація використання земельних ресурсів вимагає встановлення контролю за їх використанням, детінізації ринку землі та уникнення акумулювання значних її обсягів великими агрохолдингами, а також диверсифікації діяльності (від сировини до виробництва готової продукції). У свою чергу механізація та автоматизація виробничих процесів вимагає автоматизації галузі шляхом фінансування малого та середнього фермерства [2]. Використання новітніх технологій в сільському господарстві завдяки впровадженню цифрових технологій, сучасних систем моніторингу та управління сприятиме аналізу даних для забезпечення точного землеробства й підвищення ефективності виробничих процесів.

Таким чином, запровадження на практиці даних заходів дозволяє оцінити наявний ресурсний потенціал і рівень його використання, оптимізувати виробництво, підвищити врожайність, знизити витрати та забезпечити стабільний розвиток сільськогосподарського підприємства.

Список використаних джерел

1. Смолич Д. В., Тимошук І. В. Ресурсний потенціал підприємства: сутність, складові та модель управління в сучасних умовах господарювання. *Економічний простір*. 2020. № 153. С.75-82. DOI: <https://doi.org/10.32782/2224-6282/153-14>.
2. Tiurina, A., Kapelista, I., Omelchenko, A., Obykhod, H., & Pavliuk, S. (2021). Sustainable economic development of Ukraine through the agro-sector growth. *Scientific Horizons*, 24(12), 92-101. DOI: 10.48077/scihor.24(12).2021.92-101.

Abstract: This paper examines the theoretical aspects of the enterprise's resource potential, its role, and significance. It was established that there are two approaches to the interpretation of the researched concept: resource-based and effective. In addition, attention was paid to the main components of the resource potential. It is emphasized that the management of the enterprise's resource potential has a significant impact on the overall efficiency and competitiveness of the enterprise itself. To increase the level of efficiency in managing the resource potential of an agricultural enterprise, it is advisable to implement the following measures: optimize the use of land resources, introduce mechanization and automation of production processes, and the latest technologies, develop infrastructure, stimulate innovation, etc.

Keywords: resource potential, management, agricultural enterprises, efficiency.

Науковий керівник: Павлюк С.І.,

канд. екон. наук, доцент

кафедри готельно-ресторанної справи та організації бізнесу,

Миколаївський національний аграрний університет

м.Миколаїв, Україна